

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

II Всеукраїнська науково-практична
конференція

25 КВІТНЯ 2024 Р.
М. ВІННИЦЯ, УКРАЇНА

Донецький національний університет імені Василя Стуса
економічний факультет, кафедра фінансів і банківської справи
Львівський національний університет імені Івана Франка
Одеський національний економічний університет
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
Громадська організація «Академія успіху»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**Вінниця
2024**

УДК 336:[330.341.1:004](477)(063)

А 437

Відповідальні за випуск:

ЮРЧИШЕНА Л. В., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

ПОЛІЩУК Н. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

КОЗЛОВ В. П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

*Матеріали друкуються в авторській редакції
з незначною технічною правкою укладачів,
відповідальність за зміст та достовірність
поданих матеріалів несуть автори.*

А 437 Праці II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. 156 с.

У збірнику розміщені тези доповідей з актуальних проблем розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України, що включають проблеми дослідження щодо особливостей фінансових відносин в умовах воєнного стану; актуальних питань теорії й практики фінансів, банківської справи та страхування в умовах цифрового розвитку суспільства; розвитку фінансового ринку в умовах цифровізації економіки; інноваційних векторів розвитку банківської системи; державних фінансів і податків повоєнного суспільства.

Наведені у збірнику тези доповідей будуть корисними для наукових співробітників, викладачів закладів вищої освіти, практиків, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти.

УДК 336:[330.341.1:004](477)(063)

© Колектив авторів, 2023

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2023

Поліщук Н. В., Громовий Д. В. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ	73
Гуменюк В. Р., Поліщук Н. В. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	76
Житар М. О. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	78
Поліщук Н. В., Зволінський А. М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	81
Маслій О. А., Іващенко Ю. А. ЗНАЧЕННЯ СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	83
Коротя О. Ю. РИНОК БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЯК СКЛАДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	86
Волкова В. В., Осадчук А. І. РОЗВИТОК ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	89
Підгаєць С. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ	91
Волкова Н. І., Побережна А. Р. СУЧАСНИЙ СТАН ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	94
Волкова Н. І., Рудик М. В. МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ	98
Юрчишена Л. В., Сивак Р. Ю. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ РОБОЧОГО КАПІТАЛУ	100
Шевцова О. Й. ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	103
Волкова В. В., Шимко А-М. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	106
СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	109
Onyshchenko S., Hlushko A. ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A DRIVER OF THE FINANCIAL MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE.....	109

Волкова Н. І.

канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Рудик М. В.

здобувач вищої освіти
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Вступ. Впродовж останніх років розвитку України як самостійної та незалежної держави важливим фактором у її прогресі була економіка. Серед усіх факторів, які підтримували економічний процес, багатогранно була обговорювана грошово-кредитна політика. Обговорення були небезпідставними, тому що грошово-кредитна політика є одним із ключових інструментів управління економікою країни у контексті загальноекономічної політики України. Саме ця сфера сприяє стабільності фінансово-економічної системи, розвитку підприємництва та економічному зростанню. Дослідження місця та ролі грошово-кредитної політики в загальноекономічній стратегії України є актуальним завданням, оскільки від її ефективності залежить стабільність фінансової системи та соціально-економічний прогрес країни.

Мета роботи – визначити місце та роль грошово-кредитної політики в загальноекономічній політиці України.

Основна частина. Сьогодні існує велика кількість визначень, які стосуються опису грошово-кредитної політики, і в кожному висловлюванні описується певна частка правди, яка характеризує цей термін по-своєму, хоча ці твердження певною мірою схожі між собою. В Україні існує єдине визначення цього поняття, яке прописане у Законі України «Про Національний банк України». «Грошово-кредитна політика – комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення цінової стабільності шляхом використання інструментів грошово-кредитної політики» [1].

Грошово-кредитна політика як один із ключових інструментів державного впливу на економіку завжди відігравала важливу роль у забезпеченні розширеного відтворення та нормального перебігу господарських процесів.

Один із ключових аспектів грошово-кредитної політики полягає у її впливі на грошовий обіг та грошові системи, які, з одного боку, визначають стан монетарної сфери, а з іншого, – є центральними ланками їх передавальних механізмів впливу на економічні процеси. Стабільність грошової одиниці є основою для забезпечення макроекономічної стабільності та безінфляційного економічного зростання.

Це досягалося через складні механізми функціонування фінансових ринків, динаміку процентних ставок, інфляції та валютного курсу, а також за допомогою платіжних технологій та банківських кредитних вкладень у бізнес. Грошово-кредитна політика в умовах фінансово-економічних криз різних масштабів завжди виступала важливим інструментом впливу на реальний сектор економіки через монетарну сферу, що робило її фундаментом антикризової архітектури в межах відповідної державної економічної політики [2].

Отже, розподіл грошово-кредитної політики може розглядатися як засіб теоретичного аналізу, але лише комплексний підхід у практичному застосуванні дає змогу досягати поставлених цілей.

Часто поняття грошово-кредитної політики ототожнюють із поняттям монетарної політики, що є не доцільним, адже під час порівняння цих двох на перший погляд однакових понять скорочується зміст грошово-кредитної політики та акценту на зміні кількісних параметрів грошової маси.

Грошово-кредитна політика зазвичай розглядається в її взаємодії з іншими факторами державного впливу на економічні процеси, до яких можна віднести: кон'юнктурну політику, політику конкуренції, соціальну політику, структурну політику. В більшості випадків це саме кон'юнктурна політика тому, що ця політика має важливе місце у межах державної економічної політики, яка реалізується через вплив держави на ринкову кон'юнктуру та співвідношення попиту і пропозиції. Основними чинниками цієї політики є: фіскальна політика, грошово-кредитна політика та політика прямого впливу, що є головним фактором для взаємної співпраці.

Навіть попри ці фактори головною проблемою під час визначення ролі грошово-кредитної політики є її взаємодія з фіскальною політикою. Оскільки механізми їх впровадження використовують абсолютно різні стратегії впливу на грошову масу, грошово-кредитна політика переважно базується на зміні обсягів параметрів грошової маси, що відповідно впливає на мотивацію суб'єктів господарювання [3]. Головною характеристикою фіскально-бюджетної політики є те, що обсяги грошової пропозиції залишаються незмінними, а лише перерозподіляються за напрямками, які сприяють зростанню ефективного попиту.

Порівняно з заходами грошово-кредитної політики, заходи фіскально-бюджетної використовуються для стримування інфляції шляхом обмеження платоспроможного попиту, що може призвести до скорочення виробництва та доходу. До того ж антиінфляційні заходи фіскально-бюджетної політики можуть призвести до дефіциту інвестицій через ефект витіснення. Але зазвичай у більшості випадків уряд віддає перевагу фіскально-бюджетній політиці, яку він повністю контролює, що може призвести до витікання грошей з механізмів економічного зростання. Урядам доводиться приділяти більше уваги іноземним інвестиціям, які можуть без конкуренції проникати у всі сфери економіки.

Отже, грошово-кредитна політика завдяки своїм потенційним можливостям може бути дуже ефективною. Однак відсутність можливостей у владних органів визначати і контролювати монетарну сферу у багатьох випадках змушує використовувати більш контрольований інструментарій регулювання економіки.

Висновки. За даними дослідження стверджуємо, що грошово-кредитна політика у сучасних умовах відійшла від чіткої концептуальної лінії і надає перевагу можливості досягнення конкретних цільових орієнтирів, пов'язаних із завданнями, які мають бути виконані на певному етапі її реалізації. Це призводить до відсутності єдиних поглядів в економічній теорії щодо ролі та місця грошово-кредитної політики. Практична реалізація монетарної політики буде предметом нашого подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Національного банку України: Закон України від 19.10.2021 р. № 1811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> (дата звернення 19.04.2024).
2. Дзюблюк О. В. Зростання ролі грошово-кредитної політики у регулюванні економічних процесів в умовах пандемічної кризи. *Банківська справа*. 2021. № 1. С. 3–26.
3. Ковальова Т. М. Складові фінансово-економічної політики держави. *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства. Сучасний дискурс*. Матеріали IV Міжнародної наукової конференції (1 липня 2022 р., м. Вінниця). Вінниця, 2022. С. 78.

Юрчишена Л. В.

канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Сивак Р. Ю.

магістрант (здобувач вищої освіти)
ОП «Цифрові фінанси»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ РОБОЧОГО КАПІТАЛУ

Вступ. У сучасному світі питання фінансування робочого капіталу стає все більш актуальним у контексті бізнесу та економіки. Робочий капітал визначає ефективність функціонування підприємств – від їх здатності забезпечити потрібні ресурси для повсякденних операцій до успішності їх діяльності.

Мета роботи. Метою цієї тези є проведення комплексного аналізу джерел фінансування робочого капіталу з метою виявлення їх впливу на фінансову стабільність та ефективність функціонування підприємств. Вона спрямована на розкриття сутності різних джерел фінансування, їх переваг та обмежень у контексті забезпечення ліквідності та оптимізації робочого капіталу.